

ABONAMENTUL

Pe un an . 24 Cor.
Pe jum. an . 12 "
Pe 1 lună . 2 "

Număr de Duminică
Pe un an 4 Cor. — Pen-
sion Românii și Americani
12 Cor.

Număr de zi pentru Ro-
mânia și străinătate pe
un an 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA
Deák Ferenc-utca 20.

INSERTIUNILE
se primesc la adminis-
trație.
Manuscripte nu se îna-
poiază.
Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Generația viitoare.

Confrății din Lugoj au pus în discuție o temă arzătoare și dureroasă în același timp. E vorba de creșterea tot mai slabă, tot mai rea de care se împărtășește tineretul nostru. Într'adevăr, de o generație încoace, în loc de a merge în linie suitoare, educația noastră atât morală, cât și intelectuală merge pe o linie neconținut coboritoare. Și nicăiri nu zărești o perspectivă spre îndreptare, nicăiri o nădejde că ne vom opri pe panta aceasta.

Amintiți-vă de generația noastră mai veche. Amintiți-vă de generația dela 48 și de după 48. Crescuți în ideile lui Micu, Șincai și Maior pătrunși cu desăvârșire de ideea romanității noastre, de mândria nobilă ce inspiră această conștiință, ei aveau cu toții ceva din seninătatea, din demnitatea și tăria de caracter a strămoșilor noștri romani. Erau cu toții par'că niște figuri tăiate în piatră, tari, jertfitori, simplii și cinstiți până la puritanism. Iată oameni ca Bărnuț, ca Iancu și Axente, ca Papiu și mulți alții, o galerie întreagă de figuri de oțel.

Care e pricina că generația de atunci contrastează atât de mult cu cea de azi? Cercetând bine, vom găsi că vina principală o poartă școala de care au avut parte aceste generații.

În vreme ce generația noastră veche a fost crescută în școala nemțească, serioasă, solidă și metodică, azi tot mai mult se sporește numărul intelectualilor noștri crescuți în școala ungurească.

Și mai trebuie oare să arătăm efectele rele, morale și intelectuale, inferioritatea ei față de cea veche școală nemțească?

În privința morală e de ajuns să amintim articolele de deună-zi ieșite din mâniaștra penă a dlui Ioan Slavici, publicate la locul acesta. Cu adâncă-i pătrundere analitică, dl Slavici a arătat că efectele morale ale școlii ungurești sunt identice cu semitizarea moravurilor noastre.

În loc de simplitatea romană, în loc de puritatea și severitatea cationiană a moravurilor, caracteristică generației noastre vechi, găsim azi ce? Un sentiment de milă, și un fior de teamă ne sgudue la vederea mlădițelor școlii ungurești.

Filfisoni și fanți îmbrăcați după ultima modă evreiască, învățând cu meșteșug bețigașul (numit totuși »bătă« în frumosul lor jargon maghiaro-românesc), totdeauna cu dunga ireproșabilă la pantaloni, cu cărarea dreaptă și linsă și cu freza foarte îngrijită, așa ni-se înfățișează acest rod, această frumoasă poamă crescută pe pomul vai! atât de roditor al școlii, al culturii semito-ungurești.

Dar să nu încerci, te rog, de-a lega o vorbă cu el! Căci vei avea o amară decepție. Într'o limbă pocită, imposibilă și-se va desvâli o mentalitate hibridă și străină.

Capete seci și inimi goale, inimi reci și lipsite de orice ideal, de orice țință înaltă, suflete scorburoase și sterile, acestea sunt rezultatele date de școala ungurească.

Să azistați, vă rog, la vre-o discuție în cercul lor. Toate preocupările lor se în-

vârtesc în jurul celor mai goale banalități și nimicuri.

Haine, femei, biliard, mâncări, băuturi, chefuri, câte un »Hetz« și încă cel mult cărți. Da, adevărat, sunt iubitori de cărți, dar nu de acei cari se numesc bibliofili, ci — cartofori (pardon, cărțași). Iubesc cu pasiune cărțile, dar numai la plural, pe când la singular, cartea, li-i nesuferită.

Și aici am ajuns la alt punct vulnerabil al lor: cartea pe care o au sau mai bine n'o au. Aici tinerii noștri sunt mai puțin de vină. Într'adevăr, cum ar putea fi declarați ei vinovați de păcatele școlii lor?

Căci nu credem să existe o țară în Europa cu o instrucție secundară atât de miserabilă ca țara noastră. În cele mai multe din liceele ungurești domnește un sistem de dresură, »Drill« fără rațiune, o adevărată tâmpenie. Cunoștinți? Afară de domeniul »culturii« ungurești, afară de istoria și literatura ungurească, predate în spirit mincinos-patriotic unguresc, școlarii sunt lăsați într'adins în cel mai deplin întuneric al neștiinții. Pentru un absolvent al unui liceu unguresc istoria culturii omenești se compune din istoria măreței culturii ungurești. Restul nu a fost decât prin și pentru istoria ungurească; ea e centrul și scopul vieții celorlalte popoare.

Cultură românească? Nu fiți naivi, vă rog. Nu înțeleg că ați cere școlii ungurești cultură românească. Ea care are oroare de orice cultură străină, ea care învață pe elevii ei că-i o virtute a nu ști o limbă universală ca nemțeasca, ea care îi izolează

FOIȚA «TRIBUNEI».

Rugăciunea.

Nuvelă de Leon Tolstoi.

Trad. de A. B. Brandea.

Căci Tatăl vostru știe de ce aveți nevoie înainte de a-i cere. (Matei VI 8.)

— Nu, nu, nu! este cu neputință! Doctore, nu mai e nimic de făcut? Dar, pentru ce tăceți cu toții?

Astfel vorbii o tineră mamă ieșind repede din camera în care singurul său fiu, un copil de trei ani, muria de hidrocefalie.

Bărbatul ei și doctorul, cari vorbeau împreună înclășor, tăcuseră. Bărbatul se apropie de ea stăcinos, îi netezi dulos părul ce era sburlit și suspină adânc. Doctorul stetea cu capul plecat, dând să se înțeleagă, prin tăcerea și nemiscarea lui, că situaționa este disperată.

— Ce-i de făcut? zise bărbatul. Ce-i de făcut, scumpa mea?

— Ah! nu spune aceasta, nu spune aceasta? zise ea tare cu un accent de furie; și, întorcându-se deodată, se îndreptă spre camera copilului.

Bărbatul ei voi s'o oprească.

— Catrino, nu te mai duce acolo!

Fără să răspundă, ea își pironi asupra-i ochii săi cei mari obosiți și se întoarse în camera copilului.

Copilul era culcat în brațele dadacei, cu capul pe o perină albă. Ochii îi erau deschiși, dar nu vedeau. Din buzele-i stăse curgă spume. Dadaca, cu o înfășurare aspră, solemnă privea în altă

parte, peste fața bolnavului, și când intra mama nu se mișcă. Când aceasta se apropie și-și vârî domol brațul sub perină ca să lece copilul, dadaca zise încet: »Se stinge!« și se îndepărtă de mamă.

Dar mama n'o auzi, și, cu o mișcare lină, luă pe copil. Pielele lui lungi și încrețite erau încălecate; ea l-le puse în ordine și se uită în fața lui.

— Nu, eu nu pot! zopii ea.

Și cu o mișcare repede, dar chibzută, încredințată copilul dadacei și ieși din cameră.

Copilul era bolnav de trei săptămâni. În tot timpul bolii sale, mama, de mai multe ori pe zi, trecă dela desperare la speranță și abia dormea câte o oră și jumătate în douăzeci și patru de ore. Neconținut intra în camera ei, se puneă în genunchi înaintea unei mari icoane a Mântuitorului, care era în prevazuri de aur, și se rugă lui Dumnezeu ca să-l scape copilul. Mântuitorul cu fața înegrită, ținea în mână o carte aurită, pe care erau șapte aceste cuvinte: »Veniți la mine voi cari suferiți, că vă voi mângăia«. Ea se rugă înaintea acestei icoane, punând în ruga ei toate puterile dragostei sale. Și, deși simțea în adâncul inimei, că cu toată rugăciunea ei, nu va strămuta din loc muntele, și că Dumnezeu nu va face după dorința ei, ci după voia Lui, ea tot se rugă recitând cu glas tare și cu o râvnă deosebită, rugăciunile cunoscute și altele pe cari le improviza.

Îndată ce înțelesese că copilul îi era pierdut, simți că din cap i-se desfăcea ceva, și toate se învăltau împrejurul.

Când se găsi în camera-i de culcare, se uită cu ulmire la toate obiectele ca și cum nu ar fi

știut unde se află. În urmă se întinse pe pat și lasă să-i cadă capul nu pe perină, ci peste halatul strâns al bărbatului său și își pierdu conștiința.

Deodată, îl vede în vis pe Costea al ei, sănătos și volos, cu pletele încrețite și cu gâtul lui delicat; copilul stătea pe un scaun, lovește cu piciorușele-l dardulii și lungindu-și buzele, cu multă simțință, se încercă să așeze o păpușă pe un cal de carton cărula îi lipsește un picior și care-l cu spatele sparte. Cât este de bine ca să trăească! gândește ea. Și cât este de crud ca să moară! Pentru ce să îngăduască Dumnezeu, pe care l-am rugat cu atâtă aprindere, ca să moară copilul meu? Poate să-i fie lui asta de trebuință. Supără el pe cineva? Dumnezeu nu știe, că într'insul este toată viața mea, că eu nu pot trăi fără dânsul? Și deodată, El să lea și să facă să sufere această nenorocită, nevinovată și foarte draguță făptură, comoara vieții mele, și să răspundă la rugăciunile mele poruncind ca ochii lui să i-se cristalizeze, ca corpul să i-se contracteze, să i-se răcească, să i-se întepenească! Dar, iarăși, îl vede umblând. El este atât de mic! El trece prin ușa cea mare dând din mânuțele lui ca persoane mari; se uită și zimbește. »Adorabil! Și tocmai pe el Dumnezeu a volt să-l facă să sufere, să-l lipsească de viață... Dar, pentru ce să-l mai rog, dacă este în stare să săvârșască așa cruzime?«

Deodată Matrioșa, mica servitoare care dădea ajutor dadacei, începă să spună ceva foarte ciudat. Mama știa bine, că era servitoarea care vorbea; dar știa totodată, că Matrioșa este un inger. »Totuși, dacă este inger, pentru ce nu are arși?«

în mod conștient de orice cultură străină, fie aceasta cea germană fie cea franceză (de cealaltă nici nu mai poate fi vorba la noi în Ungaria), cum am putea cere ca tocmai ea să facă cultură românească?

Dar ar fi o naivitate să credeți că tinerii noștri ieșiți din școale ungurești ar cunoaște nevoia culturii românești. Sunt cei drept și excepții, dar puține. Cei mai mulți dintre ei sunt absolut lipsiți de simțul acesta, de trebuința aceasta intelectuală.

Este destul să amintesc numai că ei nu doresc nici măcar să învețe bine românește, ei continuă a vorbi cu o îndărătnicie nepăsătoare de orice critică tot limba lor *sul generis*, amestecată și împestrată cu o grămadă de latinisme, germanisme, franțuzisme greșite și mai ales unguurisme urite, apucate dela vechea generație.

Dar să punem capăt acestei ieremiade, care rămâne infructuoasă dacă nu vom căuta mijloacele de îndreptare. Confrății din Lugoj au propus ca toți foștii bursieri ai fondurilor noastre să contribuie anual cu câte o cotizație ca răsplată pentru ajutorul ce au primit și ei din acele fonduri. Cu banii strânși astfel s'ar putea trimite câte 2—3 tineri în străinătate.

Suntem mai pesimiști decât confrății noștri. Mai întâi cred ei în mod serios că vor putea sili pe foștii noștri bursieri să plătească cotizațiile?

Când nici organizația noastră politică, nici presa noastră, nici societățile noastre culturale nu sunt în stare să oblige pe toți intelectualii noștri de a se înscrie, cum s'ar putea crede că-i vom putea obliga la această nouă cotizație? Și apoi admitând că ar fi cu putință lucrul acesta, oare cei 2—3 inși cari ar stă abia câte un an-doi în străinătate, după terminarea studiilor universitare, deci când sunt formați gata, ar putea ei să prefacă restul de sute de studenți crescuți în spiritul nefast al școlii ungurești? Firește, nu.

Trebuie o schimbare radicală pentru aceasta. Am cere mai întâi ca administrația

fondurilor noastre de burse să trimită pe mai mulți tineri în străinătate. Și siguri că ea va putea să facă aceasta, numai să vrea.

Va trebui în general un nou spirit, o nouă îndrumare în administrarea acestor fonduri.

Și ne întrebăm cu durere, câți dintre tinerii noștri, copii din părinți cu stare au fost trimiși în România ca să stea un an doi la București, câți dintre ei s'au înscris la cursurile din Văleni?

Di Iorga înfruntă pe bucovineni, că nu vin la Văleni, dar oare ce-i cu ardelenii și unguenii, mai ales cu acești din urmă, pe cari îi privește mai cu seamă critica noastră?

Oare nu ar trebui să simțim o rușine pentru că di Iorga *nici nu mai înfruntă pe tinerii noștri?*

Am pus chestiunea în discuție, fără a dori să dăm imediat toate soluțiile. Dar e sigur, că toți oamenii noștri serioși trebuie să se preocupe de ea. Am semnalat numai o primădă mare pentru viitorul nostru, e de datoria celor chemați în fruntea afacerilor noastre de a o frământa și de a o chibzui.

Altcum vom cobori tot mai mult și tot mai iute pe povârnișul de acum, și cine altul să ne oprească decât noi singuri?

Reforma electorală alui Andrássy respinsă. Din izvor absolut autentic aflăm pe cale particulară știrea de cea mai mare importanță că proiectul contelui *Andrássy*, referitor la legea electorală a fost definitiv respins din partea Coroanei. Astfel la începutul sesiunii de toamnă a Camerii, ministrul de interne *Andrássy* își va prezintă demisia. Se va face o remaniere ministerială ajungând în fruntea guvernului ca președinte de consiliu, contele *Albert Apponyi*.

Sporirea contingentului și principele moștenitor. Una dintre fantasmagoriile creierilor turmentați de șovinism e limba de serviciu

maghiară la regimentele din Ungaria ale armatei comune. De câteori e vorba de vre-o jefă nouă cerută din interesele armatei ispita acestei fantasmagorii neliniștește pe compatrioții noștri infamabili. Dar fiindcă găcesc și ei — deși instinctiv numai — în lipsa unor argumente rezonabile, invocă fantoma moștenitorului de tron, care ar întemeia toate aspirațiile lor naționale. Cunoaștem tendința acestor insinuări, isvorâte din averalunea tradițională a maghiarilor față de casa domnitoare. Ele se urzesc acum în jurul unei veșii colportate de ziarele maghiare referitor la sporirea contingentului armatei comune. Șefa armatei ar cere adică la toamnă un nou contingent de 20.000 recruți. În privința asta s'au încheiat deja negocierile guvernului cu șefa armatei, astfel că deja îndată după prezentarea proiectelor despre reforma electorală, guvernul va prezenta și proiectul despre sporirea contingentului, ce trebuie să se voteze pe zece ani. Fiindcă însă un astfel de proiect — scrie »A Nap« — va întâmpina o aprinsă opoziție din partea independenților, guvernul va aduce în schimb limba de serviciu maghiară. Toate s'ar face neted — rezonază numita fișucă — dacă n'ar fi clironomul, care se opune felului acesta de rezolvire. Incolo adică n'ar mai fi nici o piedecă. Câtă naivitate calculată!

Banul Croației la Budapesta. Banul Rauch a sosit ieri la Budapesta ca să refereze primul ministru despre rezultatele turneului său. Chestionat de un ziarist a spus, că și motive economice și politice l-au determinat pentru călătoria aceasta. În primul rând alegerea de patriarh dela Carlovă, care deși nu se ține de sfera sa de înrăurire, totuși se simte dator să informeze pe *Wekerle* despre cele ce le-a experiat la sârbii din Slavonia și Croația. Mai are de gând să se sfătuiască cu ministrul președinte și asupra felului de investire a fondurilor grănicerești. Chestiunea aceasta e foarte complicată și se trăgănează de ani de zile. În urma publicării legii despre darea de alcool a devenit actuală și chestiunea nouilor fabrici de spirit și banul a sosit de consult să cunoască părerea ministrului președinte în privința aceasta. Banul a mai declarat că pentru atacurile suferite la Koin și Novi va provoca și el amestecul judecătoresc, dându-i în judecată pe acei necunoscuți, cari l-au oprit automobilului pe drumul de țară, atentând la viața și siguranța lui personală.

cugelă mama. Și ea își aduce aminte că cineva — nu și aduce aminte cine — dar, cineva vrednic de credință, o asigură că acum există ingeri fără aripi.

Și iată, că ingerul *Matroșă* zice:

— Nu ai dreptate, doamnă să te plângi de Dumnezeu. Lui îi este cu neputință să asculte pe toată lumea. De multe ori, ce-i bine pentru unul, este rău pentru altul. Astfel, astăzi, în toată Rusia, lumea se roagă — și încă ce oameni se roagă! arhiepiscopii cei mari, călugării — în biserică, în parclisuri, înaintea sfintelor moaște, ca Dumnezeu să deie rușilor biruință asupra japonajilor? Este bine? Nu-i bine să se ceară aceasta lui Dumnezeu.

— Dar, nu-l numai asta, doamnă, urmează *Matroșă* să vorbească fără șir, după obiceiul ei, nu-i numai asta. Se întâmplă ca numai unul singur să ceară un lucru, și Dumnezeu nici într'un chip nu poate să îl dea. O știu bine, pentru că eu o vestesc... Dumniata însăși, doamnă, mi ai dat să celesc o poveste:

Găina neagră. În această poveste se spune că o găină neagră dăduse unui mic bălat un fir de sămânță de cânepă vrăjită, pentru că el o scăpase de moarte; cât avu în buzunarul pantalonilor firul acela, știa toate lecțiile fără să le învețe, și din cauza celui fir, încetă cu totul să mai studieze și perdu memoria. Tatăl nostru nu poate smulge din sufletul oamenilor răul și nu trebuie să-l ceară aceasta; ci oamenii singuri trebuie să și-l scoată, să-l stărpească.

— De unde știe ea vorbele acestea? gândi mama în sine, și zise:

— Cu toate acestea, *Matroșă*, tu nu răspunzi la întrebarea mea...

— Dă-mi timp, și-ți voi spune totul, zice *Matroșă*. Mi se întâmplă asemenea să vestesc că o familie este ruinată și nu din greșala ei. Toți plâng în locul camerelor frumoase, ei au acum de dormit numai un colț într'o cameră săracă și murdară. Nici ceia macar nu au. Ei cer să fie ajutați într'un chip oare-care. Și de astă dată, încă Dumnezeu nu poate asculta rugăciunea lor, pentru că el știe că miseria aceasta îi este folositoare. Și el nu-l înțeleg. Dar tatăl nostru știe că dacă ei ar trăi în indostulare, într'o zi s'ar corumpe.

»Este adevărat, gândi doamna, dar pentru ce se exprimă ea atât de prost vorbind de Dumnezeu? Nu-i bine și voi spune-o numai de cât la cea dintâi ocaziune.

Și iară îi adresă aceeași chestiune: — Eu nu te întreb de asta: eu te întreb pentru ce, pentru care cuvânt, Dumnezeu îți dau a vrea să-mi lă copiii?

Și mama vede înainte-i pe Costea al ei viu, ea îi aude glasul răsunător ca un clopot, atât de fermecător, și risul lui.

— Pentru ce mi-l a luat? Dacă a putut face asta Dumnezeu, atunci el este rău, crud, și nu mai este nevoie de el: eu nu vreau să-l mai cunosc! Și căi astă *Matroșă*?

Dar, astă ființă care-i vorbește nu mai e *Matroșă*, ci o ființă cu totul deosebită, nouă, ciudată, nelămurită; se sorbește, dar nu cu buzele ei nu cu glas tare, — și totuși vorbele ei, imperios, pătrund în inima mamei.

— Tu ești o făptură mizerabilă și trufașă care cugelă prea mult la sine, zice aceea ființă. Nu vezi pe Costea al tău, așa cum eră el acum o săptămână, cu membrele lui robuste, cu plețele-i lungi și crețe, cu vorba-i nevinovată, dulce și cuminte. Dar este oare același Costea pe care l-ai cunoscut? Nu. A fost un timp când te înveseleai pentru că zicea tată, mamă și pentru că vă cunoșteți și un timp mai îndepărtat când te bucurai pentru că el, ca un mic animal, se târa pe parchetul salonului; mai înainte încă te bucurai când îi apuca sinul și-l strângea cu ginginele lui fără dinți, și încă mai înainte te bucurai, când roșu la față, și încă nedespărțit de tine, țipa plângând, exercitându-și plămânii. Dar, cu un an înainte de a se naște, când nu exista de fel unde eră el? Credeți că voi, și toți acela pe care-i iubiți, aveți să rămâneți totdeauna astfel cum sunteți acum. Dar nu rămâneți pe loc nici o singură clipă, viața vi-se scurge ca un fluviu, și vă aruncați spre moarte, care, mai curând ori mai târziu, vă așteaptă pe toți. Cum nu înțelegeți deci că dacă el, din nimic, a ajuns ceea ce eră, apoi nu are să se mai oprească? Și precum din nimic a ajuns copil de fiță, apoi copil; asemenea din copil ar fi ajuns școlar, băiețandru, tânăr, om mare, bătrân gârbovit. Și tu nu știi ce ar fi ajuns el trăind; eu, o știu...

Și, în cabinetul particular al unui restaurant, strălucitor iluminat cu electricitate (bărbatu-său o dusese odată într'un astfel de restaurant), mama vede înainte unel mese, împreună cu rămășițele unui prânz, un bătrân bălbăind, sbârcit, respingător. Bătrânul stă, cufundat, pe un divan moale. Se uită lacom, cu privirea unui om amețit de

Din România.

Conferința dlui Nicolae Jorga. Dl Nicolae Jorga a ținut Duminică d. s. în sala Teatrului Papadopol, din Galați, o conferință intitulată »Dobrogea Românilor«, în folosul bibliotecii populare »Cuza Vodă« din localitate.

Dsa a vorbit întâi de Dobrogea veche, apoi de cea de azi și în sfârșit, de Dobrogea viitoare.

După ce a făcut istoricul neamului și al pământului Dobrogei, a dovedit că pretențiunile bulgarilor sunt nelintemelte, Dobrogea fiind în primul rând românească.

Dl Jorga a arătat ce este de făcut în această parte a țării noastre, ce trebuie să dregem, ce trebuie să dărim, ce trebuie să clădim din nou. Se simte nevoia creării unui muzeu, de oare aici este un însemnat izvor arheologic.

Ar fi trebuit să se improprietărească în Dobrogea nu veteranii, oameni bătrâni, ci tineri cu dor de muncă și sete de viață cari să pună prețutindeni pecetia românismului.

Incendiul din Slănicul Moldovei. Ni-se scrie: Din pricina nebăgării de seamă a unei doamne, care stăndu-se în stabilimentul de inhalatie, din Slănicul-Moldovei, a răsturnat o lampă aprinsă, un puternic foc a izbucnit Duminică dimineața în localitate.

Au ars stabilimentul de aer comprimat și inhalatie cu toate mașinile, farmacia Werner și atelierul fotografic Pacher și Chaland.

Pagubele se ridică la 80 mii lei. Incendiul a putut fi localizat după o muncă de șase ceasuri. Spalma printre vizitatori a fost de nedescris.

Călătoria dlui Dimitrie Sturdza și presa străină.

Presa din Viena continuă a se ocupa de întrevvederele dintre dnul Sturdza și baronul Aehrenthal. Ziarul »Fremdenblatt« vorbind despre vizita primului ministru Dim. Sturdza la Semmering, zice că întrevvederele între cei doi bărbați de stat este un eveniment despre care nu trebuie să căutăm motive particulare, dar să considerăm numai raporturile excelente în care se găesc de mult regatul român în monarhia Austro-

Ungară. Intre aceste două state există nu numai relațiuni de bună vecinătate dar și amicitie plină de încredere, care n'a variat nici odată din ambele părți. Această constanță se explică nu numai printr'un efect natural comun deosebit de interesele politice, dar și prin relațiunile amicale care există de zeci de ani între împăratul Frantz Ioan și regele Carol.

Pentru toate aceste motive s'a primit cu simpatie în toată monarhia știrea despre vizita excelentului bărbat de stat, care este actualmente la cârma regatului român. Se apreciază foarte bine în Austro-Ungaria politica conservatoare și pașnică a statului român și toți se bucură de tendințele lui care au o direcție conformă cu principiile fundamentale ale politicii austriace sub gestiunea înțeleaptă și prudentă a regelui.

România a luat o mare importanță în partea de răsărit a Europei, ea este stimată de toate țările și a dobândit încrederea tuturor puterilor, fiind un element de pace în orientul Europei.

Ziarul laudă atitudinea înțeleaptă a României în chestiunea cușovlahă și mai relevă opera de renaștere și consolidare după criza agrară.

Ziarul conchide, spunând că simpatiile cu cari se consideră la Viena dezvoltarea economică și culturală a României, vor fi ajutoare destul de importante pentru a ajunge la regularea relațiunilor comerciale între cele două state. În întrevvederele dela Semmering, chestiunea tratatului comercial a fost desigur un punct foarte important, dacă nu esențial. Fără îndoială această întrevvedere va contribui foarte mult la această operă, care va fi un fericit compliment al relațiunilor politice.

»Neue Freie Presse« vorbind despre întrevvederele dela Semmering spune că fiind cunoscute raporturile amicale între România și Austro-Ungaria, era lucru firesc ca primul-ministru d-nul Sturdza trecând pe la Viena să facă o vizită cancelarului Aehrenthal,

fiind cunoscute mai cu seamă relațiile personale între acești doi bărbați de stat.

Cu siguranță că cei doi miniștri au conferit îndelung ieri nu numai asupra disordinilor macedonene, dar și asupra raporturilor comerciale între cele două state vecine.

Elogii la adresa României.

De altfel presa austriacă întregă consacra articole lungi acestei întrevvederi. În aceste articole, pe lângă elogiile aduse personal dlui Dimitrie Sturdza, se relevă în termeni foarte măgulitori pentru noi stima de care România se bucură azi în străinătate, mulțămită politicii înțelepte ce a dus până acum.

Așa, Reichpost, într'un articol de fond scrie:

»România formează o fortăreață contra veleităților străine asupra Constantinopolului.

»Atâta timp cât durează în Balcani asasinatelor și jafurile, monarhia nu poate fi nici odată sigură, că nu va fi într'o zi nevoită să între în vre-o întreprindere războinică, în care caz armata română ar putea contribui enorm la întărirea poziției politico-militare a monarhiei«.

Reînvierea „Ligei“ Ieșene.

Marți la 24 Iunie, s'a constituit în Iași, după conferința ce dl N. Jorga a ținut-o la Teatrul Național, secțiunea »Liga Culturală«, sub președinția inimosului și zelului, bătrân, profesor Universitar, dl Patru Rîșanu. Cassar s'a ales dl B. Praja, secretar dl M. Tomida, membri: d-ra T. Strătescu, dl A. C. Cuza, C. Șumuleanu, C. Meisner, Păr. Gotca și Păr. Savin, dir. Semln »Veniamin Costache«, aderând de îndată peste 50 membri.

Iașul are deci iarăși »Ligă«, Liga, care după adâncul somn în care căzuse, e hotărâtă, redeschisă, să muncească serios, începând opera mare de cultură pe care în orice țară e chemată s'o ducă o instituțiune la fel.

Care ar fi datoria »Ligei« ieșene?

În cuvinte, cari nu se uită, a arătat-o dl N. Jorga în conferința sa.

Datoria »Ligei« ieșene înainte de toate, e să îngrijască, mai ales de viața sufletească a fraților noștri din Basarabia. Prin tipărirea de broșuri cu cuprins din istoria românilor, prin tipărirea Bibliei, prin tipărirea cărților de literatură populară, cu literele cirilice pe cari le înțeleg românii de acolo, prin formarea de centre cu cărți românești în Basarabia, »Liga« ieșeană ar face pe lângă una din faptele cele mai frumoase și o operă de folositoare răspândire a culturii românești.

Rușii au alte treburi și alte nevoi pentru ca să se îngrijească a opri aceași și apoi orice s'ar face, când oamenii de același sânge luptă spre a se cunoaște prin cultură, hotare nu există.

»Liga« ieșeană are însă o datorie mult mai apropiată, zice dl I. Iorga.

În Ianuarie 1909, continuă Dsa, se împlinesc 50 de ani, jumătate de veac încheiat, de când s'a săvârșit Unirea.

Clipă sfântă în istoria neamului nostru, »Unirea«, marea jertfă pe care Iașul a făcut-o în 1859, și momentul de când Principatele unite, își croiesc un alt drum, trebuie sărbătorită altfel de cum s'au sărbătorit, și de cum »Oficialii« noștri obișnuiesc să sărbătorească, sărbătorile noastre mari.

În Ianuarie 1909, Iașul trebuie să ia parte cu tot sufletul la sărbătorirea Unirii.

Și aceasta nu »Oficialii« vor fi chemați să o facă; cu formalitățile lor plicicoase și banale, ci »Liga«.

De acela de pe acum trebuie să ne gândim la acest moment înălțător ce se apropie.

băutură, la o față sulemenită, cu gâtul gol, groasă și albă, și cu o vorbă înrăicită îi repetă mereu o glumă grosolană, și pare mulțumit de râsul aprobător al unei părechi acolo întâmplătoare.

— Nu-l adevărat, nu este el, nu-l Costea al meu! strigă mama cu groază, uitându-se la acel bătrân înflorător pentru dânsa, pentru că în privirea lui, în buzele lui, ea mai recunoaște ceva particular ce-l amintește pe Costea al ei. »Din fericire asta este numai un vis, gândește ea; Costea cel adevărat, lată l...«

Și ea vede pe Costea, alb, gol, cu pieptul durduliu, mișcându-și picioarele și răzind. Și nu numai că îi vede, dar simte că o apucă de braț și i-l sărută, îi îmbrățează apoi la urmă și mușcă, ne mai știind ce să facă cu acest braț lubit.

— Da, lată Costea al meu, și nu acel bătrân rușinos.

Atunci, ea își vine iarăși în simțire, dar ea să se aște din nou cu groază în fața realității, de care acum nu mai poate scăpa.

Ea intră în camera copilului. Bătrâna dadacă îi și spălase și îmbrăcase pe Costea. În jurul lui erau lumânări aprinse, iaciate albe, albastre și poembe. Dadaca se scoală, priește mica față împletită. Intră și Madrișca, cu fața simplă, prostiță cu ochii în lacrimi.

— Pentru ce dar zicea dânsa că nu trebuie să ne întristăm, când și ea plânge? gândește mama.

Și își întoarce ochii spre mort.

Mal întâi îi surprinsă și încremenită de asemănarea lui ciudată cu bătrânul din vis. Dar ea îndepărtează această arătare și, făcându-și cruce, își pune buzele aprinse pe mica frunte înghețată. Apoi îl sărută mânușele împreunate și, deodată, ca și cum ceva nou ar veni să-l amintească că copilul său nu mai este și nu va mai fi niciodată suspinele o înăduș.

Din nou, îl sărută fruntea, și pentru întâia oară, plânge. Ea plânge dar lacrimile ei nu mai sunt ale desperării: sunt resignate, induloșate. Ea suferă, dar nu se mai revoltă; ea nu se plânge. Ea recunoaște, că ceace este trebuie să fie, și prin urmare, este bine.

— Doamnă, este păcat să plângi, zice bătrâna dadacă.

Și apropiindu-se de micul cadavru, șterge cu basmauă îndolită lacrimile mamei rămase pe fruntea copilului.

— Lacrimile acestea ț-ar fi prea grele. Aidem, el este fericit. Este un mic inger fără păcat. Dacă ar fi trăit, cine știe ce ar fi ajuns?

— Da, da, dar totuși, eu sufăr, eu sufăr! zice mama.

Cel dintâi atelier de pietre monumentale aranjat cu putere electrică.

Gerstenbrein Tamás

măstru de monumente și pietre de almitir.

Fabricație proprie din marmoră, granit, soynit, labrador etc., din pietre de marmoră magazina se află în Kolozsvár, Ferencz József-ut 25.

Căminaria și magazinul central: **Kolozsvár, Dézsma-u. nr. 21.** Telefon 562.

Filiale: Nagyvárad, Nagyzeben, Déva și Bánpatak.

»Lige« va fi aceia, care organizând serbătorea, va căuta să adune toate reliquiele celor doi oameni mari, ce-au fost Vodă-Cuza și Mihail Călugăreanu, acte, scrisori, lucruri de-ale lor, tot ce se va găsi și tot ce va fi în legătură cu această epocă, pentru a deschide exosiția unde se oglindească cât mai în întregime una din paginile cele mai sfinte din istoria trecutului nostru.

Se vor organiza apoi se bări cu plesse de teatru din aceeași epocă, începând cu cele ale lui Millo și sfârșind cu piesele lui Alexandri, pe scena aceluiași Teatru Național, unde ne am deprins să vedem până azi reprezentarea ațălor traduceri proaste, plesse străine sau altele cu ten-dinți ante românești.

Se vor organiza încă jocuri românești.

Astfel se va da o iconă cât mai adevărată a trecutului.

La vreme, într-o sfătuire, ce se va face anume pentru aceasta, se va face un program hotărât de serbări.

În Iași trebuie să se vadă viața adevărat românească, e vremea, o cere toată lumea, și dacă e o anumită societate, care nu înțelege sau nu o vrea aceasta, ea trebuie schimbată.

Actasta e datoră »Ligei«, depinde de ea să fim așa cum trebuie să fim, sau să rămânem în nepăsarea și starea nenorocită în care ne aflăm astăzi.
»Frăția Românească«.

Opoziția săsească.

Publicăm mai la vale în scurt rezumat cele din urmă din două articole ale tinărului om politic sas, care a criticat politica săsească. În articolul al patrulea el discută organizația politică a sașilor și face propuneri pozitive pentru reforma ei. Între altele el exprimă dorința, ca deputații să vie *mai des între alegători*, pentru ca contactul lor să fie cât mai calduros și mai intim. Atunci în curând multe din nemulțumiri ar dispărea și indiferența alegătorilor ar fi înlăturată.

În articolul al cincilea și cel din urmă autorul atinge o chestiune foarte interesantă. Avem nevoie de elemente opozante, nemulțumite? (Brauchan wlr Stürmer?) se întreabă el.

Șefii noștri de azi se aseamănă cu revista »Der Türmer« (strejerul din tură). Este o revistă, care străjuiește din înălțime păzind ca evoluția poporului german să se facă în spirit conservator și combatând orice direcții nouă. Așa și șefii noștri, stau sus în turnul lor de pază, veghind asupra tradițiilor, urgisind tot ce e modern, văd viitorul în trecut și sunt în stare să facă și oportunism pentru poporul lor.

Dar paznicul din turn vede orizonturile largi, dar nu vede amănuntele câmpului său de pază, nu vede micile schimbări zilnice.

Nu se poate discuta, că orice apropiere de maghiarism înseamnă *pentru cercuri mai largi totdeauna și puțină maghiarizare*. Prin contactul mai intens, prin compromisuri totdeauna cele două părți cedază ceva din punctul lor de vedere original, și în cazul acesta *nu câștigă decât cel mai tare*.

Adoptarea moravurilor străine, deprinderea conversației ungurești, micul concesiuni, când se chiamă că vrei să faci concesiuni pentru a scoate ochii »sovinișmului«, cine nu cunoaște aceste începuturi ale maghiarizării? Orașele noastre săsești sunt în primejdia acestei maghiarizări. Pentru aceea ne trebuiesc elementele radicale, nemulțumite.

Autorul propune formarea unui *grup radical* în sânul partidului popular săsesc. Rolul ei ar fi de a reprezenta critica și idelle nouă în sânul poporului. Altfel meandre a lui ar fi de a ține veșnic trează propaganda, agitarea națională, de a veghea ca sentimentul național să rămână totdeauna trează și viu, de a împiedeca amorțirea lui ca astăzi.

Condițiuni de primire

în școala civilă de fete a Asociațiunii din Sibiu și în internatul aceleia.

În clasa I a școlii civile de fete se primesc eleve:

a) care arată prin atestat de botez, că au împlinit cel puțin vârsta de 9 ani și

b) dovedesc prin atestat școlar, că au absolvat cu succes IV clase elementare (poporale sau primare), ori apoi dovedesc pe baza unui examen de primire, că sunt bine orientate în materialul de învățământ prescriș pentru clasa a IV-a elementară.

În celelalte clase ale școlii civile de fete se primesc eleve, care dovedesc prin atestat școlar, că au absolvat cu succes vre-o clasă premergătoare la școala de categoria școlii civile.

Fără asemenea atestat, sau pe lângă atestat de pe clasa V ori VI dela școala elementară-poporală, primirea în oricare clasă a școlii civile, ce corespunde vârstei elevei, se poate face numai pe baza unui examen de primire, după cu succes înaintea corpului profesoral al școlii, în sensul ordinațiunii ministerului-regesc de culte și instrucție publică, dno 11 August 1887, Nr. 29.000. Examenul de primire este scutit de taxă.

Elevele, care se înmatriculează întâia dată la școala noastră, au să producă atestat școlar, atestat de bolez și certificat de revaccinare.

În cursul complementar (supletor), împreună cu școala civilă de fete a Asociațiunii în sensul §-ului din statutul de organizare al școlii, se primesc eleve, care au absolvat patru clase civile (secundare). Se pot primi și eleve cari au absolvat cu calculi buni numai două clase civile, dacă au trecut de 15 ani și sunt împedecate a absolva cele patru clase civile.

Inscrierile pentru anul școlar 1908/1909 se pot face din 1—6 Septembrie 1908, stil nou.

Examenul de emendare, se ține în 2 Septembrie 1908 at. n. la 8 ore a. m., cu elevele care s'au anunțat la direcțiune.

În 3 Septembrie 1908 at. n. la 8 ore a. m. se ține examenul de primire, iar în 5 Sept. se vor începe prelegerile regulate.

Didactul e 4 cor. pe lună, și pentru elevele, care se înscriu prima dată la această școală, o taxă de înmatriculare de 4 cor., solvită odată pentru totdeauna. Acelaș didactul e și pentru elevele din cursul complementar.

Elevele cari voiesc să fie primite în internat, fie eleve ale școlii civile, sau ale școlii elementare a reuniunii familiilor române, au să fie anunțate de timpuriu la direcțiunea școlii, înainte de începutul anului școlar, pentru ca să se poată face dispozițiunile necesare.

Taxa internatului e 500 cor. pe an, în care se cuprinde și didactul, și se plătește înainte lunar, în patru sau în două rate. Spesele pentru cărțile de învățământ, pentru materialul de scris, desemn și lucru de mână, se poartă separat, precum și cheltuielile pentru îmbrăcăminte și încălțăminte, pentru instrucțiune în forte-piano și în limba franceză.

Taxele pentru instrucțiune în forte-piano sunt de 2 categorii:

a) pentru o elevă (singură), 2 ore pe săptămână, 18 cor.* pe lună; pentru două eleve (împreună), 2 ore pe săptămână, 9 cor. pe lună de elevă;

b) pentru o elevă (singură), 2 ore pe săptămână, 12 cor.* pe lună; pentru două eleve (împreună), 2 ore pe săptămână, 6 cor. pe lună de elevă.

Instrucțiunea de limba franceză, pe lună 2 cor. de elevă.

Toate taxele se plătesc direcțiunii școlare.

Edificiul internatului este situat în mijlocul unei grădini frumoase lângă parcul orașului și e provăzută cu apeduct, baie proprie și lumină electrică, încât ofere cele mai bune condiții igienice.

Elevele din internat, afară de școală, au în fiecare zi anumite ore de conversație în limba franceză, maghiară și germană după trebuință. Pe lângă aceea ele se prepară și lavată lecțiunile sub conducerea directoarei, profesoarelor și guvernantelor.

* Din care sumă 2 cor. pe lună se contează institutului, pentru susținerea forte-pianelor în stare bună.

Elevele, care voiesc să fie primite în internat, au să aducă cu sine: o saltea, un covor în pat, 2 perini, 4 fețe de perini, o plapomă, 4 clarșaturi (lepedee), 6 ștergere, 6 serviete, apoi perle de dinți, săpun și 2 pepteni, care toate rămân proprietatea elevei. Pe lângă acestea rufele trebuincioase, câte 1/2 duzină din fiecare, două fuste de lustre (jupon) și două de flanel, ciorapi, baliste (marămi) câte 1 duzină, 1 umbrelă (.o.) și încălțăminte trebuincioasă. Cât pentru toaletele ajunge o haină de vară și una de iarnă. Aici vor primi în decursul anului o haină uniformă, două surte, o pălărie de vară și una de iarnă, care vor costa peste tot cam 35—55 cor.

Dela direcțiunea școlii se poate primi prin post: »Statutul de organizare« și »Regulamentul internat al școlii«, »Regulamentul pentru cursul complementar«, »Planul de învățământ« și »Regulamentul ministerial pentru examenele publice, supletorii și de emendare«, à 20 bani exemplarul. De asemenea »Monografia« școlii à 2 cor. în care, pe lângă istoricul institutului, e descris edificiul școlii și a internatului în toate amănuntele.

Sibiu, în Iulie 1908. Direcțiunea școlii.

Mișcări revoluționare în Turcia.

Chestiunea reformelor macedonene în loc să se lămurască, se complică mereu. O nouă complicație, care se promite a fi gravă în urmările ei, s'a declarat în urma mișcărilor revoluționare ale turcilor tineri. Firul telegrafic deja cam de două săptămâni aduce vești din ce în ce mai îngrijitoare. Regimente întregi sunt în declarată revoltă, iar atentatele sângeroase se urmează în șir. Urzitorii acestor turburări sunt șanumișii »turcii tineri«, adică acei membri ai generației tânără, cari însușindu-și în apus o cultură modernă voiesc să reformeze imperiul otoman în spiritul civilizațiunii europene.

În interesul propagandei lor își jertesc viața mulți turci civilizați, căci mâna sultanelului îl ajunge pe toate cărările administrației și ale sistemului militarist, iar cei prinși sunt spânzurați și ucși fără judecată ori surghiuniți în Arabia și alte ținuturi ale islamului. Mișcarea însă prinde tere din ce în ce mai larg, ca toate curentele de primenire. Apostolii rededeptării turcilor la o nouă viață națională cutreeră cu succes mai ales periferiile europene ale împărăției. Vatra de jărate: din Macedonia e terenul cel mai prielnic pentru propaganda lor. Au și reușit să răsvrătescă regimente întregi, cu atât mai ușor că ofițerii tineri sunt aproape toți aderenții nouilor idei. În acest rol mai agil s'a dovedit malorul *Nizni Bei*, care se găsește acum între Prizrend și Pristina spre a resculă pe turcii din Albania. O parte din ofițerii resculăți au fost arestați, o parte s'a refugiat.

Mișcarea însă cu toate acestea la pe zi ce merge proporții tot mai mari.

Turcii tineri amenință pe față, că în caz de nu se liberează ofițerii arestați și nu se revocă chemarea la Constantinopol a mai multor militari, precum și dacă nu se acordă o constituție cât mai liberală, vor declara război autorităților actuale, cari spre rușinea turcească se găsesc azi la guvern. Pentru acest scop ei au lansat manifeste pe străzile orașului Bitolla, chemând la luptă sfântă pe toți mahomedanii cari doresc să aibă o țară a lor. Aci, jos, dăm câteva pasagi mai interesante din afișele lipite pe străzi.

Manifestul începe astfel: »Ei, fili de turci, ei frați osmanlii, ei, vrednică populație a Anatoliei și a Rumeliei! A sosit timpul dar, ca să ne unim și să apărăm patria de tirania grea care o apasă. Dacă nu căutăm a ne sculpa singuri, pe cine așteptăm să ne scape?»

»Dacă nu punem în mișcare energia noastră spre a zdruncina robla de azi, Rusia oare ne-o va da? Totul în jurul nostru se perde puțin câte puțin. Satele ni-s'au distrus și locuitorii au rămas fără mâncare. Lumina ochilor noștri, labiții noștri copii, rătăcesc prin pustietățile Yemenului și prin pădurile Macedoniei. Focul vetrelor noastre s'a stins, bucuria inimelor noastre s'a dus, țarinele au rămas fără lucrători, femelle fără bărbați, părinții fără copii... Întregul popor turc plânge cu lacrimi de sânge. Nu este casă care să nu aibă un mort, nu e inimă care să nu aibă câte o durere, în orice corp e câte o rană...

Vieașă noastră este încredințată în mâinile unor oameni criminali, dușmanii poporului, mai răi de cât șerpii, mai periculoși decât balaurii.

După ce descrie starea mizerabilă a populației turcești, în care se găsește azi, manifestul vorbește despre actualul sultan, care este cauza de căderii puternicului Imperiu de altădată:

»El a dat dușmanilor Creta, Cars, Batum, Bulgaria și Rumelia, pământuri la fel cu paradisul. El a lăsat să fie călcată în picioare de dușmanii credința fraților noștri.

Pus să apere onoarea noastră, actualul Padishah a dat surorile turcilor, dușmanilor patriei noastre spre a se deslăși cu ele.

O iubii frați, pe toți musulmanii, toată suflarea musulmană el a nesocotit-o! Onoarea, religia, națiunea și pământul a fost otrăvite de această viperă, care ține încătușată în lanțuri scumpa noastră libertate. Dacă în urma atâtor rele nu ne deșteptăm, dacă după atâtea suferințe, după atâtea persecuții nu ne răscoalăm ca să strivim în picioare acele capete de balauri, în scurt timp, atunci demnitățile noastre va trece sub stăpânire străină.

Manifestul continuă apoi: »Șiți oare voi, credincioși în Mohamed, care e cel mai mare dușman al nostru afară de Rus și Bulgar? Noi nu-l putem vedea din cauza marelui apăsări cari ne-a împins. Mizeria în care zacem azi nu ne lasă să cunoaștem cari ne sunt dușmani și cari prieteni. Inamicul nostru cel mai înverșunat, care ne omoară în secret, care ne duce la peire, iar pe față se arată ca un înger înaltea lumii, acela care ne sughe sângele în taină, acela e actualul guvern. Ruinarea populației din Anatoția, sălbăticiile săvârșite în timpul potolirei răscoalelor din Iemen, ne dovedesc că actuala stare de lucruri nu ne poate duce decât la ruină.

Cine e vinovat pentru toate acestea? Numai funcționarilor? Nu. Un altul este călăul turcilor. Șiți oare voi credincioșilor cine este acel balaur? El e »Abdul-Hamid«, sultan care timp de treizeci de ani de când e pe tron a adus statul la ruina de azi, populațiunea la îndobitocire, iar rsumele nostru în închisorile.

Manifestul se termină cu o descriere a vieții lui Abdul-Hamid.

Refugiatul major Niazî-Bel a mai trimis, pe lângă valulul din Bitolia, și secretarilor sultanului o telegramă, prin care cere libertate și constituție.

Incurcătură în jurul alegerii de patriarch.

Declarațiile episcopului Zmeianovici au ridicat lanțul unui întreg șir de știri și de senzații cari toate fac ca afacerea alegerii de patriarch să ajungă a fi chestiunea care pasionează azi țara întreagă.

Se pare însă că poporul sârbesc rezistă cu bărbăție mișelilor guvernului. Un ziar unguresc aduce vestea că episcopul Bogdanovici, candidatul guvernului la patriarhat, nu va primi probabil nici un vot la alegerea de patriarch. Această solidaritate face onoare poporului care respinge cu atâtea hotărâre încercarea guvernului de a-și impune omul său și de-a reduce autonomia bisericii sârbești la un simulacru de autonomie.

Care-i cauza că sârbii nu primesc pe candidatul guvernului Bogdanovici? Guvernul și aderenții lui sunt nesecați în a scorni minciuni pentru a explica dușmănia sârbilor împotriva lui. Să afirmă de către ei că Bogdanovici nu vrea să fâgăduiască nimic din venitul de patriarch pentru niște scopuri secrete politice.

Acestea firește sunt scornituri. Cauza adevărată nu-i și nu poate fi decât cunoscuta atitudine filomaghiară a lui Bogdanovici. Episcopul Bogdanovici a dovedit totdeauna că este o uncață oarbă și docilă a guvernului unguresc și a susținut în toate conflictele dintre interesele sârbești și cele ungurești pe aceste din urmă. La o conferință interparlamentară el a vorbit în numele Ungariei unitare, fără a spune cu un cuvânt că-i sârb.

Este însă interesant că un grup de deputați kossuthiști susțin prin »Magyarország« ziarul deputatului Holló, pe radicalii sârbi și pe candidatul lor Zmeianovici. Cauza atitudinii lor ar fi că 30 de deputați din acest grup își datoresc mandatele sprijinului ce radicalii sârbi le-au acordat la alegeri.

NOTĂȚI.

ARAD, 21 Iulie n. 1908.

— Închiderea Reichstagului austriac. Ședințele Reichstagului austriac s-au terminat. În actuala sesiune parlamentară, care s'a deschis la 2 Aprilie s'au înaintat 2700 interpeleții, 440 adrese de urgență și 910 proiecte. Cea mai mare parte din interpeleții, au rămas fără de nici un răspuns.

— Reuniunea învățătorilor români gr.ort. din dieceza Aradului, protopopiatele I—VII din dreapta Murășului își va ținea adunarea generală anuală la 9 și 10 August n., Duminică și Luni, în orașelul Maria-Radna. — Pentru primirea învățătorilor s'a constituit acolo un comitet aranjator, care face toate pregătirile, ca adunarea generală să reușească deplin. Duminică la amezai va fi un mare banchet, iar seara concert și petrecere. — Luni după prânz va fi excursiune la cetatea Șoimușului. — Cei ce doresc să participe la banchet și a beneficia de cvartir gratuit să se anunțe de cu vreme la învățătorul *Tralan Givalescu* în Maria Radna (Arad-megye).

— Dl Sturdza și ziariștii. Ziarele din Viena arată că primul-ministru dl Sturdza la sosirea în gara Viena, a fost așteptat de un mare număr de ziariști, cari l-au solicitat interviuuri.

Dl Sturdza, credincios obiceiului d-sale a răspuns că regretă a nu putea primi pe nici un ziarist.

— Un ziar austriac despre armata română. Ziarul »Reichspost« într'un articol de fond arată deosebita importanță a armatei românești, care și-a dovedit valoarea ei în timpul războiului din 1877 când a salvat Rusia cu 50.000 oameni și care astăzi poate aduna sub drapel 600.000 oameni. Ziarul își exprimă dorința ca în cazul când între Austria și România nu există o convenție, să fie încheiată cât mai curând, căci România este sentinela Austriei la porțile Balcanilor Austria poate fi zilnic atrasă în vre-un războiu și într'un asemenea caz ar putea avea sprijin serios din partea României. Pentru Austria prezintă o importanță colosală a avea ca avantpost în fața Balcanilor 600.000 oameni, siguri și credincioși.

— Advocat nou. Dl dr. Enea Andrea anunță că și-a deschis cancelaria advocațională în Noerich (com. Sibului).

li dorim succes!

— Dl dr. Valeriu Branisce redactorul »Drapelului, publică în »Neamul Românesc« un foarte interesant articol, prin care emite ideea ca direcția Teatrului Național din București să-și ia sarcina de a trimite trupe de artiști dramatici români prin centrele cu populație românească din Ungaria, în scop de a se organiza reprezentații românești.

— Groaznică furtună în munții Mehedintilor. O groaznică catastrofă a zguduit munții Mehedintilor de pe lângă Vârciorova, ieri noapte, între orele 11 și 12. O ploaie grea s'a revărsat asupra munților din împrejurimi însoțită fiind de puternice manifestațiuni electrice. Râul Bahnel a crescut într'un mod îngrozitor, cum nu s'a mai văzut până acum, și a dărâmat podul liniei ferate din Vârciorova.

Circulațiunea trenurilor între România și Ungaria e întreruptă. Această groaznică catastrofă a pricinuit o mare panică printre cetățenii localității. Circulația cu trenul se face deocamdată prin transbordare până la restaurarea podului, care a fost cu desăvârșire distrus de groaznică furtună din munții Mehedintilor.

— Un nou roman al lui Gorky. Maxim Gorky a terminat zilele acestea noul său roman, intitulat »Soldații«. În roman vestitul scriitor descrie viața de casarmă a soldaților ruși, precum și starea lor sufletească. Gorky are de gând să dramatizeze noul său roman. După toate probabilitățile însă pe scenă nu va fi jucat în Rusia, din cauza idelilor lui revoluționare.

— Furtuni și ploi torențiale. Din toate părțile țării ne sosesc vești despre furtuni, ploi torențiale și rupere de nori, cari în zilele din urmă au cauzat multă pagubă pretutindeni. În comitatul Hunedoare și mai ales în Țara Hașegului a băntuit un vifor îngrozitor. Pârăul Sirei în urma unei rumperi de nori, alimentat și de torențele umfiate ce năvăleau de prin munți, a inundat toată roada anulului adunată în cruci și stoguri. Pe alocurea a spălat și traseul liniei ferate oprind comunicația. Torentul a răpit ciurde de vite și a nimicit mai multe case de prin satele din partea locului. Furtuni mari s'au descărcat și asupra ținutului Turda, apoi la Murăș Oșorheiu, Orșova și în alte părți. Grădina a bătut prin puține locuri.

— Avansurile familiei regale portugheze. Camera portugheză a delegat o comisie ca să cerceteze manopera ce s'a urmat anul de zile cu avansurile casei domnitoare. Ziarul »Diario de Noticias« dă acum în vileag sumele avansate de diferitele guverne nu numai membrilor casei domnitoare ci chiar și unor înalți funcționari de curie.

Cea dintâia sumă s'a avansat la 1890 de către João Franco, ministrul de finanțe de atunci, în mărime de 40 contos (200.000 cor). În 1891. Jose de Cuncha, ministrul de finanțe a făcut să se voteze în cameră 90 de contos pe seama familiei regale și tot în acest an Marlianno de Carvalho alți 50 de contos.

În 1893 familia domnitoare a primit avansuri în două rânduri, câte 10 contos. Hintze Ribeiro a avansat de asemenea în 1894 45 contos. Ministrul Espreguerira în 1899 suma de 22.500 funți, în 1900 suma de 13.690 funți.

Lista avansurilor urmează în felul acesta înainte până la asasinarea lui Don Carlos. Avansurile date onorațiilor de curte sunt tot pe atât de mari. Unii și-au luat leafa înainte pe 12 ani, alții chiar pe 25 ani, dovadă de prada ce s'a făcut în visteria statului sub domnia unui rege nepăsător.

— O perdeă de 100.000 franci. O sută mii lei cari au fost băuți, și pe care această perdeă le amintește numai ca suvenir.

Dacă târguiți din articolele anunțate în ziarul nostru, vă rugăm ca la comandă să amintiți unde ați citit aceste anunțuri.

Intr'adevăr, unul din cele mai de seamă cluburi din Berlin a instalat în sala de mâncare, la una din ușile sale mari, o perdea făcută din dopuri a gărafilor de șampanie... nemțesc.

Patru mii dopuri, cu capetele lor argintate sau aurite, au fost înfipte pe niște baghete, împodobite cu cordele și bombite de alamă aurite. Ar părea un fel de panou japonez! Cu toate acestea, efectul e foarte decorativ... de departe.

De știut, că fiecare dop reprezintă o butelcă de 20 mărci, se poate zice, că această perdea... bizară, a costat 100.000 franci.

— O răpire dramatică. O scenă din cele mai dramatice s'a desfășurat zilele acestea în împrejurimile Coalinge, din California.

Doi bandiți, Clark Rogers și Tony Lovell, introducându-se des de dimineață într-o fermă, răpiră pe tinăra Edna Demongine, în vârstă de 15 ani, așa cum o găsiseră în pat numai în cămașă. Aveau intenția să ceară în schimb o sumă de 25.000 franci.

Din nefericire pentru ei, fură zăriți de niște cowboys călări care-i urmăriră.

Cei doi bandiți se despărțiră. Rogers păstră pe tinăra fată și se servi de dansa, așezând-o înaintea lui, pentru a se apăra de împușcăturile, cu care era amenințat de cowboy. Unul din frații ei se furișă în tufșuri, și fără a fi observat de Rogers, se aruncă pe din dor, asupra sa și izbucni să strigă.

Cowboy s'au constituit imediat în tribunal și condamnară pe Rogers a fi împușcat. Sentința fu executată pe loc.

— Soldatul bacalaureat în civil. Dintr-o garnizoană germană să povestește un caz hazliu de ciocnire între un soldat bacalaureat și ofițeri. O societate de ofițeri de artilerie ședea la o masă dintr'un birt. Numai ce vine un tinăr în civil și în lipsa altui loc, să pune la masa ofițerilor. Ofițerii să uită mirați unul la altul. Tinărul chiar un soldat bacalaureat (voluntar) pe care îl cunoșteau toți ofițerii. Firește toată masa era indignată de această purtare necuviincioasă a tinărului care purta, împotriva regulamentului, haine civile și să mai și puse cu atât tupeu la masa lor.

Pentru a evita scandalul, un ofițer îl chemă prin un chelner afară și îl întreabă cum umblă în civil. »Fac ce-mi place« răspunse liniștit civilul.

Sublocotenentul: »Am să te raportez pentru purtarea d-talea«.

— »Poți să faci cum îți place« răspunse liniștit civilul și să întoarse la masă unde mai porunci un pahar de bere. Mare indignare între ofițeri. După câteva clipe civilul primește un bilețel pe care lera scris: »Îți ordon să părăsești imediat localul Serenat public X.« Bacalaureatul puse bilețul în buzunar și strigă către chelner: »Dă-mi, te rog, lista de bucate«.

Ofițerii hotărâră acum ca soldatul temerar să fie imediat arestat. Sublocotenentul din chestiune plecă la cazarmă spre a aduce o patrulă care să-l aresteze.

Aici află că soldatul bacalaureat fusese concediat la 1 Iulie.

Își poate închipui oricine a făcut armată, bucuria soldatului de-a fi păcălit în mod impunit pe foștii săi tirani. Dar trebuie să admitem că și ofițerii s'au putat cu mult fact în aceasta afacere.

— Căutăm un corector care să primească asupra sa și sarcina de redactor responsabil.

Reflectanții să se adreseze la *Administrația »Tribunei«*.

— Prin efectul miraculos al cremel »Aranka de Mintachek«, orice damă se face frumoasă ca 'n basme. Prețul unui borcan 1 coroană, borcan mai mare în culoare roză 2 coroane. Săpun »Aranka« 70 fileră, apă de spălat »Aranka« 1 cor., pudră »Aranka« 1 cor., mare 2 cor. Cine dorește să aibă un păr frumos blond să folosească apa de păr »Aranka«. 1 sticlă 1 cor., una mare 2 cor. Cui îi încruntește părul să folosească regenera-torul de păr 1 sticlă 2 cor. Se pot căpăta numai la fabrica-torul: laboratorul chimic Mintsek Gőza, Kecskeméti.

Economie.

Bunul dela Visag al diecezel Caransebeșului s'a dat, în ședința ulimă a senatului episcopesc, în arândă pe 12 ani dlui Alexandru Luchici, paroh în Reșișor, cu suma de câte 10.000 cor. în primii 4 ani, în următorii 4 ani cu câte 12.000 cor. și în ultimii 4 ani cu câte 14.000 cor. la an.

Recolta în Ungaria. Ministerul de agricultură publică următoarele cifre privitoare la situația recoltei:

Grâu 37.3 milioane măji metrice, față de 36.4 mil. după ultima evaluare. Săcara 11.53 mil. m. m., față de 11.64. Orz 11.62 față de 11.88. Ovăs 9.96, față de 9.94 mil. măji metrice.

Recolta grâului în România. Din București se anunță: Dacă cantitativ grâul lasă de dorit, dacă nici calitatea nu e nici ea la superlativ, prețul însă e la înălțime și compensează în parte chinurile de estăprimăvară ale agriculturii. Kila a ajuns la 110 lei, preț nemai obținut de mult. Aceasta din cauză că America n'a produs în cantități suficiente și nici țările continentale nu brilează cu o producție de grâu întâi. Și tendința e spre urcare mereu.

Budapesta, 21 Iulie 1908

INCHEIEREA la 1 ORĂ :

Orza pe Oct. 1908 (100 kg.)	22—22.02
Săcără pe Oct.	18.62—18.64
Ovăs pe Oct.	16.50—16.54
Grâu pe Iulie 1908	15.16—15.18

Prețul cerealelor după 100 kg. a fost următorul:

Grâu	
De Tisa — — — —	23 K. 10—24 K. 55 fil
Din comitatul Albei — — — —	22 > 80—24 > 25 >
De Pesta — — — —	22 > 90—24 > 35 >
Bănățenesc — — — —	23 > ——24 > 05 >
De Bacica — — — —	23 > 20—24 > 05 >
Săcără — — — —	19 > 10—19 > 30 >
Orzul de nutreț, cvalit. I.	15 > 30—14 > 70 >
> de cvalitatea II.	14 > 60—15 > — >
Ovăs de > I.	16 > 80—17 > — >
> > II.	16 > 20—16 > 60 >
Cucuruz vechiu — — — —	> — — — — > — >
> nou — — — —	15 > 20—15 > 40 >

BIBLIOGRAFIE.

— Numărul jubilar al »Gazetei Transilvaniei« a apărut cu un vast și prețios cuprins monografic și istoric. Articolul întâiu este o revizuire istorică asupra trecutului »Gazetei« dela întemeiere până în zilele ei de azi scris de dl *Aurel Mureșan*. Urmează apoi o »Pagină dedicată tinerimii române« o adevărată pagină de aur cu citate din scrierile apostolilor redeșteptării naționale Timoteiu Ciparin, Simeon Bărnaț, Ioan Malorescu, Ioan Eliade Radulescu, Iacob Mureșan. În restul paginilor sunt adrese, felicitări, omagii și articole de ocazie dela aprcape toți fruntașii vieții noastre publice atât de dincolo cât și de dincoaci. În fruntea lor aflăm pe dr. *Alexandru Mocsonyi*, *Titu Malorescu*, *George Pop de Băsești*, *Tske Ionescu*, *Iosif Sterca Șulăț* etc. etc. Numărul este împodobit cu 59 ilustrații, fotografiile tuturor luptătorilor de seamă de pe vremuri și a bărbăților mai iluștri în viață, a căror condee s'au întâlnit în coloanele »Gazetei«. Aflăm apoi fotografia casei natale alui Iacob Mureșan din Rebrîșoara și a casei unde s'a născut poetul *Andrei Mureșan* în Bistrița. Interesante sunt câteva instantanee cari ne înfățișează intimitatea vieții interne redacționale. Intr'una îl vedem pe veteranul director al »Gazetei« dl *Aurel Mureșan*, dîclându-și — fiind îndelungată vreme suferind — articolele de pe o canapea soției sale *Elena*. Intr'alta biroul simplu al celorlalți lucrând în o singură masă. Bogatul număr se încheie cu un articol lung în cari se relevă mai multe momente mari din viața noastră politică și culturală legate într'un mod organic de viața »Gazetei«. Cu aceasta se termină.

Când ajungem aci, înțelegem pe deplin câtă dreptate se cuprinde în cuvintele cu care valorosul director își facee articolul său din fruntea numărului:

...Credința o am păstrat!..

Nimic nu ne-a putut abate din calea ce ne-a fost trasă de spiritul dezvoltării istorice a neamului nostru românesc... nici atacuri, nici amenințări, nici prigoniri, nici seduceri, de ar fi venit din orișice parte nu ne-au căpăcit în mersul nostru spre țina cea mare ce o urmărim de 70 de ani.

Este în rândul obștei românești să judece dacă pe lângă păstrarea credinței, ne-am împlinit și datorita națională așa cum au pretins o și o pretind interesele cele mari de viață ale poporului român.

În privința aceasta cred că vocile și părerile cercului ales de reprezentanți ai poporului român din toate părțile, cari se pronunță în acest »Număr jubilar«, vor da o indicațiune nepărtinitoare.

Nouă celor dela acest vechiu organ de publicitate, și mie îndeosebi, actualului conducător al lui, nu ne rămâne decât ca, mulțumind proulei cerești că ne-a scutit și ne-a făcut cu puțință să aducem iubitel noastre națiuni serviciile ce i-le-am adus, — să fim cu recunoștință față de românii cei cu inima deschisă, cari ne-au sprijinit și ne sprijinesc în aceasta lucrare, pentru că am răspuns la credință cu credință și am făcut astfel posibil, ca, cu toate neajunsurile și adversitățile timpurilor, tot mai turbate și mai nesăfoase a pretinde nouă jertfe și abnegațiune dela noi, să putem țineă sus stergul, pe care stă scrisă: *fericirea patriei și a popoarelor sale* și cu care înainte de asta cu 30 de ani am intrat în lupta pentru cultura neamului și pentru drepturile sale nealienabile.

Necurmat am stărut ca junimea noastră să ia parte în știrurile dinții, unde îl e locul, la munca și luptele noastre de emancipare. Dorim ca mai fierbinte ce am avut o totdeauna a fost, s'o vedem la postul ei și la înălțimea chemării sale. Pentru că junimea noastră să-și poată ogînda sufletei în faptele nobile și curajoase românești ale bătrânilor, m'am hotărât mai cu seamă a scoate, desi sunt de multă vreme, suferind, acest număr jubilar.

Dee cerul ca tinerii noștri să se găsească într'ansul un grăunte pentru întărirea sufletului lor în lupta cea neșemănat de gra, ce ne așteaptă încă de aci încolo, pentru neam și lege, ca astfel să străbată vestea cea de bucurie prin boliturile firmamentului până la acel loc, unde își trăiesc viața veșnică și fetele nobile ale neuitărilor noștri antecesori, a marilor propovăduitori ai românilor; să stăbată până la ei vestea despre bravura și virtutea urmașilor, ca cel mai mare omagiu ce se poate aduce memoriei lor scumpe și neperitoare!

(Prețul este 1 cor. 50 bani și venitul curat este destinat pentru fondul jurnaliștilor români.)

Ultime informațiuni.

Mișcarea turcilor tineri. O telegramă din Salonie vestește, că pașa *Osman Hidalet* pe când citea în Monastir o iradea a sultanului înaintea alor 2000 de soldați turci, a fost împușcat de-un »turc tînăr«. Amănunte încă n'au sosit, dar se crede că pașa citia tocmai amnestierea soldaților răsculați.

Regimentele de rediți mobilizate în Anatólia, aflând că sunt trimiși în contra turcilor tineri cu greu s'au hotărât să meargă la Monastir. Sosiși la fața locului au declarat că nu vor trage asupra turcilor tineri. Pe zi ce merge se ațătură tot mai mulți la resculații din Resna, față de cari Ildisul e neputincios.

Poșta Redacției.

Dimitrie Boar: A fost o neînțelegeră, credeam că în scrisoarea ce ne-ai trimis discuți cu noi și nu cu »Reuniunea învățătorilor«. Regretăm deci că și-am făcut o nedreptate.

Redactor responsabil provizor Sever Bocu.
Editor proprietar George Nichin.

Kovács István urmaşul lui
FARKAS J.
 fabricant de trăsuri.
Temesvár Józsefváros, Fröbel utza 58
 (casa proprie).
 fondat în 1866. Mare depozit. Fondat în 1866.

Are trăsuri noi și reparate.
 primește reparaturi, lucrări de faur de
 lemnaș și de lăcuit.

Gratis! trimite oricui
 cine se adresează la
 mine, catalogul de pețur
 care a apărut de cu-
 rând despre

Gratis!
 ciatornice
 de prima calitate
 și bijuterii, ciatornice
 bine regulate remon-
 toir cu 5 coroane 60
 fl., un ciatornic de trezit perfect cu 2 cor. 90 fl.

Cadouri mari de sărbători!
Győző Brucker Nándor és Társa
 măiestru de ciatornice.
Győr 75.

Fabrică de mobile.
 Cel mai ieftin izvor de a procura mobile
 e în **TIMIȘIORA.**

Mare magazin cu tot felul de mobile
 pentru mirese, dormitoare,
 saloane, cafenele, hote-
 luri etc., dela cele mai simple până
 la cele mai elegante.

Primesc tot felul de aranjamente pentru
 birouri de cancelarii și bolte, pregătirea
 meselor de biliard după deseme date sau
 planuite și desemnate de mine; nu altcum
 și tot felul de lucruri și mobile pentru edi-
 ficii cari aparțin branșei măsuritului.

Onoratul public poate fi sigur de lucruri
 solide și serviciu prompt.

Mobile se dau și pe lângă preț plă-
 tibil în rate lunare.

În așteptarea comenzilor, rămân
 cu deosebită stimă:

FORMAYER ALBERT
 fabricant de mobile în
Temesvár Gyárvaros, 3 király-u. 6. **Oravicza Pfl-utca.**

APĂ MINERALĂ PHOENIX
DIN BUZIÁS

ÎN PRIVINȚA EFECTULUI **PENTRU BOALELE DE RINICHI ȘI BĂȘICĂ**
INTRECE TOATE APELE.

La gust e plăcută, puțin acrie, nu e feruminoasă și abundează în acid carbonic.
Apă de masă neobișnuit de răcoritoare.
 Intrebuințată pentru cură de beut, pentru boale de rinichi
 și bășică, pentru formațiunea petrii de bășică și înisipare, pentru
 catarul organelor de respirație și de secrețiune s'a dovedit de
 un efect eminent.

PROSPECTE trimite gratuit administrația izvorului:
 Direcțiunea stațiunii balneare Muschong — în Buziás.

Reclama e sufletul comerțului.

Acuma a sosit

Untura de pește proaspătă
 de Norvegia

fără culoare și miros, calitate escelentă.

Prețul unei sticle 2 coroane.

Contra
 supărărilor reumatice
 este escelentă

Spirtul Reuma

Încercat de atâtea ori cu succes.

Prețul unei sticle 80 fileri.

Se capătă calitatea originală în farmacia lui

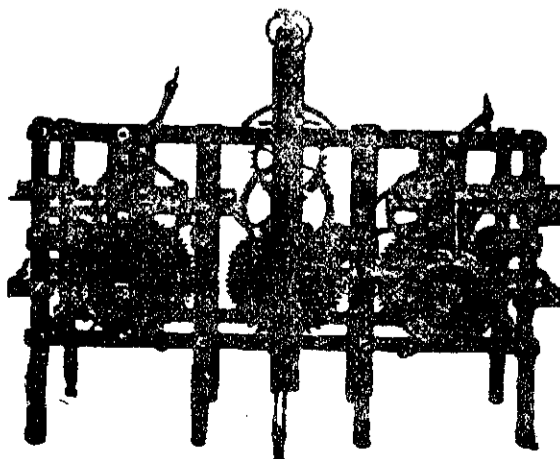
Rozsnyai Mátyás
 Arad, Szabadság-tér.

Nr. telefon 331. Nr. telefon 331.

Braun Miksa
 A R A D, Piața Boros-Béni, Nrul 1.
Prăvălie de articlii de cânepă, în și lână.
 Telefon Nr. 594.
 Mare depozit de cânepă, în și tarpaulin,
saci de grâu
 ponevi brute și impenetrabile de apă, saci de paie,
 covoare de cai, pânză de împachetat, sfori de în-
 pachetat, precum și tot felul de funii, sfori de
 legat sacii, vițele de vie și sfori suce.
Institut de împrumutat saci.
 Să cumpără și vând saci de făină și țărățe învechiți.

Fondată în 1885.

Peterka Lajos
 Fabrică de ciatornice de turn, angajată cu contract de capit. Budapesta.
 Budapesta IV., str. Bástya nr. 22.

Prăvălia:
 V., strada Váczi nr. 57.

Face pe lângă prețuri mo-
 derate și garanție de mai
 mulți ani ciatornice de
 turn — școli — castele
 și casarme, primește de
 asemenea și repararea lor.

Fiind chemat se duce
 ori unde în persoană,
 budget face gratuit și'l tri-
 mite porto-franco ori cui.

Mare succes. *Invenție nouă.*

Dinții susțin sănătatea

căci sub influința lor stau organele mistuirei, cari natural au înținerire asupra sănătății. Fiindcă sănătatea e mai scump tesaur din lume, de aceea vă recomand noua mea invenție, care nu e frază goală ci vă dă o probă sigură

cosmetical de dinți „Hófehér” a lui Nádler

care și cei mai negligeați dinți îi curăță depărtându-le negreala sau gălbineala
îi face albi ca și zăpada

O singură experimentare adevărește, că „Hófehér” e mai bun ca praful, crema și pasta de dinți, că nu e în el praf care să frece, care se pune pe gingei și între dinți și ducând smalțul de pe dinți produce dureri de dinți și de gingei. Nu conține săpun, ca altele.

»Hófehér» e un lichid produs din sucuri de plante pe cale chimică, și are un gust plăcut.

Prețul unei sticle 1 cor. 50 fil, care ajunge 1—2 ani.

Se capătă la:

Nádler Lajos

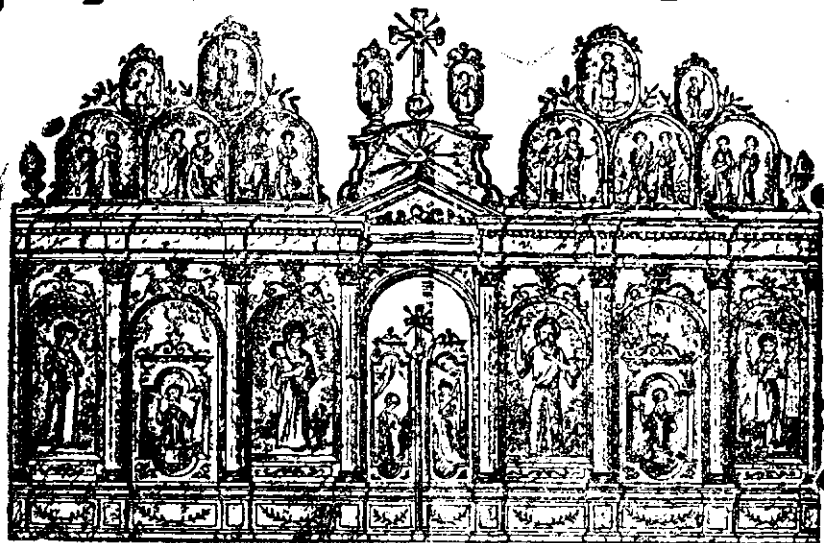
ARAD, în depozitul din **Andrássy tér 20**,
Locul fabricii: **Varjassy József utca 32**, (casa proprie).

Sub scutul legii și patentat!

Kelemen Márton,

atelier de altare și statui de lemn.

Győr, strada Andrássy 19.

Lucrează altare în stil și străni, scaune de cuminecat, cristelnițe, icoane în relief, tronul Mariei, și tot felul de
● ● statui sfinte. ● ●

Plan și proiect de preț trimit cu
— plăcere. —

Primul atelier de auritul de biserică și pictură de icoane bisericesti din Ardeal

Se recomandă în atențiunea parohiilor, primește tot felul de aurituri bisericesti, cu aur veritabil și picturi de icoane sfinte cu prețuri favorabile și garanție.

Primește tot felul de reparaturi, aurituri noi și împrosătarea picturilor, lucru esact și repede.

Solicitând încrederea on. publice rămân cu stimă:

Sipos Ödön

auritor de biserică și pictor de icoane sf.

Brassó

Hosszu utca 39 sz.

Prăvălie nouă!

Prăvălie nouă

Mare prăvălie de ciasornice și bijuterii în Arad

Am onoare a aduce la cunoștința on. public că am deschis în Arad, colț cu strada **Forray și Rákoczy** (lângă împletitoare ** de ciorapi Szállassy) corespunzător pretensiilor de azi

o prăvălie de ciasornice și bijuterii

unde primesc tot felul de reparaturi de ciasornice cu garanție pe 3 ani. Țin în depozit tot felul de ciasornice de buzunar, de perete și pendule precum și obiecte de aur și argint, execuția cea mai fină. Primesc bilete de amanet și rupturi de — aurar, prețuri mari, sau le schimb. —

Solicit părtinirea on. public, cu dinstinsă stimă
HIRSCH JENŐ, ceas. și aurar

Grosz Nagy Ferencz,

farmacia : : **Debreczen** : : farmacia : :
cist. : : **Arany egyszarvu**

Hajdusági
Bajuszpedrű.

Vödjegy.

MUSTAȚA E FRUMOASĂ
dacă întrebuințezi

POMADA HAJDUSAG

cea mai bună pentru creșterea și potrivirea mustețelor, pregătită din materie neunsuroasă. Efectul se vede foarte bine și cu siguranță. Scutit prin lege. Un borcan 50 fil. Prin poștă se trimite numai 3 borcane cu 2.15 Cor. Cu rambursă gratuit.

MEDICAMENT
PENTRU VOPSIREA PĂRULUI

de culori blond, brunet sau negru. Efect la moment. O singură vopsire e de ajuns, ca părul sau mustața o lună să aibă culoarea ce o dorește. Nu înăsprește părul. O sticlă cu medicament pentru ori și ce culoare 4 cor.